

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık
Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

Kuruluşu : 7 Ekim 1920

1 Nisan 2005
CUMA

Sayı : 25773

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşmalar

Karar Sayısı : 2005/8567

10 Haziran 2004 tarihinde Kabil'de imzalanan ve 3/2/2005 tarihli ve 5297 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ve Afganistan İslami Geçiş Devleti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 18/2/2005 tarihli ve EİGY/57289 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 7/3/2005 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. BABACAN
Devlet Bakanı

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

C. ÇİÇEK
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Eğitim Bakanı V.

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyşleri Bakanı

S. GÜÇLÜ
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

A. COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. KOÇ
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

Resmî Gazete Kodu : 010405

İçindekiler 384. Sayfadadır.

31 Mart 2005 Tarihli ve 25772 Mükerrer Sayılı Resmî Gazete'de; 5320, 5326 ve 5328 Sayılı Kanunlar yayımlanmıştır.

<http://www.basbakanlik.gov.tr>

e-mail: resmigazete@basbakanlik.gov.tr

Türkiye Cumhuriyeti
ve
Afganistan İslami Geçiş Devleti
Arasında
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin
Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ve Afganistan İslami Geçiş Devleti bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaklardır.

Özellikle bir Taraf yatırımcılarının, diğer Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tâbi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tâbi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşma yapılması kararıyla, Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmada:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) Taraflardan her birinin yürürlükteki hukukuna göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

(b) Taraflardan her birinin yürürlükteki hukukuna uygun olarak kurulmuş ve genel idare merkezleri o Tarafın ülkesinde bulunan, şirketleri, firmaları ya da iş ortaklıklarını ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, ev sahibi Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak, her türlü malvarlığını, ve özellikle, bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, aşağıdakileri içerir:

(a) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer şekilleri;

(b) yeniden yatırımda kullanılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili malî değeri olan diğer haklar;

(c) mülkün ülkesinde bulunduğu Tarafın kanunlarına ve mevzuatına uygun olarak tanımlanmış taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda ipotek, haciz, rehin ve diğer benzeri hakları;

(d) patentler, sınaî tasarımlar, teknik prosesler gibi sınaî ve fikrî mülkiyet hakları yanında ticarî markalar, peştemaliye ve know-how ve diğer benzer haklar;

(e) doğal kaynaklarla ilgili olarak verilmiş imtiyazlarını da kapsayacak şekilde, kanunla veya sözleşmeyle sağlanan iş imtiyazları.

Anılan terim, ülkesinde yatırım yapılan Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yapılan tüm doğrudan yatırımları ifade etmektedir. "Yatırım" terimi, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girme tarihinde mevcut bulunan veya daha sonra bir Akit Tarafın ülkesinde yapılan tüm yatırımları kapsar.

3. "Gelirler" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla, kâr, faiz, sermaye kazançları, royaltier, ücretler ve temettüleri ifade eder.

4. "Ülke" terimi, ülkeyi, karasularını aynı zamanda her bir Tarafın uluslararası hukuka göre tabii kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla üzerinde egemenlik veya kaza hakkının bulunduğu deniz alanlarını ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Taraf ülkesindeki diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik edecektir.

2. Her bir Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve eşit bir muameleyle tâbi tutulacak ve diğer Tarafın ülkesinde tam korumaya sahip olacaktır. Hiç bir Taraf bu gibi yatırımların yönetimine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle engel olmayacaktır.

MADDE 3

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Taraf, yatırımları ve bunlarla bağlantılı faaliyetleri, herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumda uygulanandan daha az elverişli olmayan koşullarda, ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak ülkesine kabul edecektir.

2. Her bir Taraf, gerçekleştirilmiş olan bu yatırımlara; kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına, benzer durumda uygulanandan -hangisi daha elverişli ise- daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanmasını sağlayacaktır.

3. Taraflar, diğer Tarafın bir yatırımın yapılması veya sürdürülmesi bağlantılı olarak ülkesine girmek isteyen kişilerinin, ülkelerine giriş ve ikameti için yaptığı başvuruları, ulusal mevzuatları çerçevesinde iyi niyetle değerlendirecektir. Aynı muamele, bir yatırımla ilgili olarak diğer Tarafın ülkesine girmeyi ve orada çalışmak amacıyla ikamet etmeyi arzu eden her bir Tarafın vatandaşlarına da uygulanacaktır. Çalışma izinleri için yapılacak başvurular da iyi niyetle değerlendirilecektir.

4. İşbu Anlaşmanın hükümleri Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu aşağıda yer alan anlaşmalarla ilgili olarak etkide bulunmayacaktır:

(a) herhangi bir mevcut veya gelecekte kurulacak gümrük birliği, bölgesel ekonomik teşkilat veya benzer uluslararası anlaşmalar,

(b) tamamen veya kısmen vergilendirme ile ilgili anlaşmalar.

MADDE 4

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı amacıyla, ayrımcı olmayacak biçimde, zamanında, yeterli ve etkin tazminat ödeyerek ve yürürlükteki hukuk çerçevesinde ve işbu Anlaşmanın 3'üncü Maddesinde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında, kamulaştırma, devletleştirme veya doğrudan veya dolaylı olarak benzeri etkileri yaratan uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.

2. Söz konusu tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin uygulanmasından veya kamulaştırmanın öğrenilmesinden hemen önceki gerçek değerine eşit olacaktır. Tazminat gecikmesiz olarak ödenecek ve Madde 5 paragraf 2'de tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

3. Yatırımları, savaş, ayaklanma, iç karışıklıklar veya diğer benzer olaylar nedeniyle diğer Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Taraflardan birinin yatırımcıları, diğer Tarafça, söz konusu zararların karşılanması bakımından kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterdiği muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, hangisi daha elverişli ise, o muameleye tâbi tutulacaktır.

MADDE 5**Ülkesine İade ve Transfer**

1. Her bir Taraf, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verecektir. Bu gibi transferler aşağıdakileri içerir:

- (a) gelirler,
- (b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,
- (c) Madde 4 çerçevesinde ödenecek tazminatlar,
- (d) yatırımlarla ilgili olarak alınmış kredilerin ana para ve faiz ödemeleri,
- (e) diğer Tarafın ülkesinde, bir yatırımla ilgili uygun çalışma izinlerini almış olan bir Tarafın vatandaşlarının aldıkları maaş, ücret ve diğer gelirleri,
- (f) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE 6**Halefiyet**

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı, ticarî olmayan risklere karşı kanunî bir sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın ilgili sigorta anlaşmasının şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Tarafça tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar, işbu Anlaşmanın 7. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE 7**Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü**

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasındaki o yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan ihtilaflar, yatırımcı tarafından ev sahibi Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ve ilgili Taraf bu uyuşmazlıkları, iyi niyetli karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) Her iki Tarafında bu Sözleşmeye imzacı olmaları halinde, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkezi (ICSID),

(b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL), veya

(c) İstanbul Ticaret Odası Tahkim, Uzlaştırma ve Hakem Bilirkişilik Müessesesi,

(d) Afgan Ticaret Odası Tahkim Komisyonu.

3. Tahkim kararı; uyuşmazlığın bütün tarafları için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf verilen kararı millî hukuku çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE 8

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili aralarındaki her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık Taraflardan birinin talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, her bir Taraf birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem üçüncü bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin ikinci ve üçüncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren tercihen üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın sağlanmaması halinde, Tahkim Heyeti, uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti -hangisi daha sonra gerçekleşirse- son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihaî ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraf-larca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 7. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hü-kümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Ta-raf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE 9

Yürürlüğe Girme

1. Her bir Taraf işbu Anlaşmanın ülkesinde yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal iş-lemelerin tamamlandığını yazılı olarak diğerine bildirecektir. İşbu Anlaşma iki bildirimden so-nuncusunun tarihinde yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte ka-lacak ve bu Maddenin ikinci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacak-tır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut yatırımlar yanında bu tarihten sonra yapı-lan veya gerçekleşen yatırımlara da uygulanacaktır.

2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulu-narak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirilebilir.

3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu An-laşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

10 Haziran 2004 tarihinde, Kabil'de, her biri eşit asıllar olmak üzere, Türkçe, Dari ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır.

Yorumda uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

AFGANİSTAN İSLAMİ GEÇİŞ DEVLETİ
HÜKÜMETİ ADINA

ZEKİ ERGEZEN
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANI

SEYİT MUSTAFA KAZİMİ
TİCARET BAKANI

**Agreement Between
the Republic of Turkey
and
the Transitional Islamic State of Afghanistan
Concerning
the Reciprocal Promotion and Protection of
Investments**

The Republic of Turkey and the Transitional Islamic State of Afghanistan, hereinafter called the Parties.

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Party in the territory of the other Party.

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Parties.

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources, and

Having resolved to conclude an agreement concerning the encouragement and reciprocal protection of investments,

Hereby agree as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investor" means:

(a) natural persons deriving their status as nationals of either Party according to its applicable law,

(b) corporations, firms or business associations incorporated or constituted under the law in force of either of the Parties and having their headquarters in the territory of that Party.

2. The term "investment", in conformity with the hosting Party's laws and regulations, shall include every kind of asset in particular, but not exclusively:

- (a) shares, stocks or any other form of participation in companies,
- (b) returns reinvested, claims to money or any other rights having financial value related to an investment.
- (c) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Party in whose territory the property is situated,
- (d) industrial and intellectual property rights such as patents, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, know-how and other similar rights,
- (e) business concessions conferred by law or by contract, including concessions related to natural resources.

The said term shall refer to all direct investments made in accordance with the laws and regulations in the territory of the Party where the investments are made. The term "investment" covers all investments made in the territory of a Party before or after enter into force of this Agreement.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The "territory" means; territory, territorial sea, as well as the maritime areas over which each Party has jurisdiction or sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural resources, pursuant to international law.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Party.

2. Investments of investors of each Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection in the territory of the other Party. Neither Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of such investments.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Party shall admit in its territory investments, and activities associated therewith, on a basis no less favourable than that accorded in similar situations to investments of investors of any third country, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in similar situations to investments of its investors or to investments of investors of any third country, whichever is the most favourable.

3. The Parties shall within the framework of their national legislation give sympathetic consideration to applications for the entry and sojourn of persons of either Party who wish to enter the territory of the other Party in connection with the making and carrying through of an investment; the same shall apply to nationals of either Party who in connection with an investment wish to enter the territory of the other Party and sojourn there to take up employment. Application for work permits shall also be given sympathetic consideration.

4. The provisions of this Article shall have no effect in relation to following agreements entered into by either of the Parties:

- (a) relating to any existing or future customs unions, regional economic organization or similar international agreements,
- (b) relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.

2. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriatory action was taken or became known. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph 2 Article 5.

3. Investors of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Party treatment no less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, whichever is the most favourable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE 5

Repatriation and Transfer

1. Each Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

(a) returns,

(b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,

(c) compensation pursuant to Article 4,

(d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,

(e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Party who have obtained in the territory of the other Party the corresponding work permits relative to an investment,

(f) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Party.

ARTICLE 6

Subrogation

1. If the investment of an investor of one Party is insured against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the insurer, which stems from the terms of the insurance agreement, shall be recognized by the other Party.
2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights, which the investor would have been entitled to exercise.
3. Disputes between a Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 7 of this Agreement.

ARTICLE 7

Settlement of Disputes Between One Party and Investors of the Other Party

1. Disputes between one of the Parties and an investor of the other Party, in connection with his investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.
2. If these disputes, cannot be settled in this way within six months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the dispute can be submitted, as the investor may choose, to:
 - (a) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the " Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States", in case both Parties become signatories of this Convention,
 - (b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law. (UNCITRAL).
 - (c) Institutions of Arbitration, Conciliation and Arbitral Expertise of the Istanbul Chamber of Commerce,
 - (d) Arbitration Commission of the Afghan Chamber of Commerce.

3. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes Between the Parties

1. The Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal of three members.

2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Party by the President of the International Court of Justice.

4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Party.

5. The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.

7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article 7 and is still before the court. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Parties.

ARTICLE 9

Entry into Force

1. Each Party shall notify the other in writing of the completion of the constitutional formalities required in its territory for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of the latter of the two notifications. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.

3. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties. Any amendment shall enter into force when each Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.

4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE at Kabul on the day of 10 July 2004 in the Turkish, Dari and English languages, all of which are equally authentic.

In case of any conflict of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE GOVERNMENT OF
THE TRANSITIONAL ISLAMIC STATE
OF AFGHANISTAN

ZEKİ ERGEZEN
MINISTER OF PUBLIC WORKS
AND SETTLEMENT

SAYED MUSTAFA KAZIMI
MINISTER OF COMMERCE

موافقتنامه فیما بین
جمهوری ترکیه
و
دولت انتقالی اسلامی افغانستان
به ارتباط انکشاف و حمایه سرمایه گذاریهای متقابل

- دولت انتقالی اسلامی افغانستان و جمهوری ترکیه که منبع بنام طرفین متعاقدین یاد میشوند.
- بارزوی انکشاف بیشتر همکاری اقتصادی در بین شان علی الخصوص در ارتباط سرمایه گذاری توسط سرمایه گذاران یک جانب در قلمرو جانب دیگر.
 - بادرک اینکه نحوه قرارداد طوری عیار گردد که جریان سرمایه و تکنالوژی و انکشاف اقتصادی جانبین فعال گردد.
 - با حصول توافق بر اینکه سرمایه گذاری عادلانه و مناسب جهت حفظ یک چوکات پایدار سرمایه گذاری و استفاده اعظمی و مؤثر از منابع اقتصادی ضروریست.
 - با تصمیم اینکه موافقتنامه پیرا مون تشویق و حمایه متقابل سرمایه گذاریهابه تصویب رسانیده شود.
- نیلاً توافق بعمل آید :

ماده اول
تعريفات

درین موافقتنامه :

1. اصطلاح سرمایه گذار عبارت است از :

- (a) اشخاص حقیقی و حقوقی منحصی اتباع هر یک از جواتب طبق قانون نافذه کشور شان.
- (b) شرکتها ، تجارتخانه ها و انجمنهای تجارتي که طبق قوانین نافذه هر یک از طرفین تاسیس و در قلمرو خود دارای دفاتر مرکزی باشند.

2. اصطلاح سرمایه گذاری بایروی از قوانین و مقررات جانب میزبان هر گونه دارانی را احتوا مینماید. با استثنای :

- (a) اسهام ، ذخایر و یا انواع دیگر سهامت در شرکتها.
- (b) محاصل سرمایه گذاریهای مجدد ، ادعاها ی پولی و سایر حقوق دارای ارزش مالی در رابطه به سرمایه گذاری .

(c) دارائی منقول و غیرمنقول بشمول سایر حقوق مانند گروی، حق تصرف بائر بدھی، رهن و سایر حقوق مشابه مسجل در قانون و مقررات جانب قرارداد که این دارائی در قلمرو ان قرار دارد.

(d) حقوق دارائی صنعتی و علمی مانند حق انحصار، اختراع، طرح های صنعتی کارهای تخنیکي و همچنان علایم تجارتي، سر قفلی، مهارت فنی و سایر حقوق مشابه.

(e) امتیازات تجارتي که طبق قانون یا قرارداد اعطا شده باشد بشمول امتیازات در رابطه به منابع طبیعی.

اصطلاحات فوق به تمام سرمایه گذاریهای مستقیم که طبق قانون و مقررات کشوری که سرمایه گذاری در آن صورت میگیرد اطلاق میگردد.
اصطلاح سرمایه گذاری تمام سرمایه گذاریها را که در کشوری که طرف قبل یا بعد از انفاذ این قرار داد صورت میگیرد احتوا میکند.

3. اصطلاح سود/ فایده عبارت است از مبالغ حاصل شده از یک سرمایه گذاری و بخصوص مفاد عواید سرمایه، حق امتیاز، حق الزحمه و سود سهام را شامل میشود.

4. اصطلاح قلمرو عبارت است از قلمرو بحری و همچنان ساحات دریائی ای که طرف انرا بمنظور تفحص، بهره برداری و تذخیر منابع طبیعی طبق قوانین بین المللی در تحت حاکمیت خود دارد.

ماده دوم

انکشاف و حفاظت سرمایه گذاریها

1. هریک از جوانب در قلمرو خود سرمایه گذاری هارا برای سرمایه گذاران طرف مقابل حتی الامکان توسعه خواهد بخشید.
2. سرمایه گذاری سرمایه داران هریک از جوانب، در تمام اوقات در قلمرو جانب مقابل با سلوک مناسب استقبال شده و از مصونیت کامل برخوردار میباشد. هیچ یک از طرفین به هیچ وجه نمیتواند بدون موجب یا بشکل تبعیضی اساسات اداری حفظ و مراقبت استعمال، بهره گیری، دوام یا انهدام اینگونه سرمایه گذاریها را خراب سازد.

ماده سوم

طرز العمل سرمایه گذاریها

1. هریک از طرفین در قلمرو خود سرمایه گذاریها و فعالیتهای مربوطه را در چوکات قوانین و مقررات به وجهی نه کمتر مناسب از سرمایه گذاری سرمایه گذاران کشور ثالث تحت عین شرایط اجازه میدهد.

2. هریک از جوانب بااین سرمایه گذاریها بمجرد تاسیس آنها رفتاری نه کمتر مطلوب از سرمایه گذاری های سرمایه گذاران خودش و یا سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران کشور ثالث رادر پیش گیرند .
3. طرفین در چوکات قانون ملی شان در برابر درخواست دخول و اقامت موقت اشخاص طرف دیگر که ارزوی دخول به داخل قلمرو طرف مقابل را جهت انجام و پیشبرد امور سرمایه گذاری داشته باشند همدردانه ترین ملاحظه را درپیش میگیرند . عین شرایط بالای اتباع هریک از طرفین که به ارتباط یک سرمایه گذاری ارزوی دخول و اقامت موقت را غرض کاریابی در کشور طرف مقابل داشته باشد قابل تطبیق خواهدبود .
4. مفاد این ماده بالای قرار دادهای ذیل که از طرف هریک از جوانب صورت گرفته باشد تاثیری ندارد:

(a) در ارتباط اتحادیه های گمرکی موجوده یا آینده موسسات اقتصادی منطقوی و یا قراردادهای بین المللی مشابه .

(b) در ارتباط مالیات بطور کلی .

ماده چهارم استملاک و جبران خساره

1. سرمایه گذاریها نباید مصادره ملی ویا بصورت مستقیم ویا غیر مستقیم دستخوش تاثیرات مشابه شوند مگر به خاطر اهداف عامه عاری از تبعیض با تادیه کامل قیمت و جبران خساره مناسب و مؤثر مطابق به حکم قانون و اصول عام طرز العمل مندرج ماده سوم این قرار داد .

2. جبران خساره باید معادل قیمت بازار سرمایه گذاری استملاک شده قبل از مصادره ان واعلام مصادره باشد . جبران خساره بلا درنگ پرداخته شده و طبق توضیح فقره دوم ماده پنجم بطور ازاد قابل انتقال میباشد .

3. سرمایه گذاران هریک از طرفین که سرمایه گذاری شان درکشورطرف مقابل باثرجنگ شورش،ناارامی های داخلی ویا حوادث مشابه صدمه ببیند مورد برخوردی نه کمترمطلوب از آنچه که بالای سرمایه گذاران خودش ویا سرمایه گذاران کشور ثالث هرکدام که کمال مطلوب پنداشته شود واقع میگردد و یا درصورت امکان بیمه داخلی گردد .

ماده پنجم عودت و انتقال

هریک از طرفین تمام انتقالات را در ارتباط یک سرمایه گذاری، با حسن نیت و بطور آزاد و بدون تاخیر اجازه میدهد. چنین انتقالات شامل اند بر :

- مفاد
- عواید از مدرک فروش و یا انحلال تمام و یا برخی از سرمایه گذاری .
- جبران خسارات مربوط ماده چهارم.
- بازپرداختها و تادیات مفاد حاصله از قروض در رابطه به سرمایه گذاریها.
- معاشات،مزدها و دیگر پاداش هانیکه اتباع یک کشور در قلمرو کشور دیگر در رابطه به سرمایه گذاری بدست میاورند و تادیاتی که باساس یک اختلاف سرمایه گذاری صورت میگیرد .

انتقالات به اسعار قابل تبادل که سرمایه گذاری به انصورت گرفته یا به هر اسعار قابل تبادل دیگر مطابق به نرخ روز صورت میگیرد مگر اینکه بین سرمایه گذار و طرف میزبان طور دیگر توافق شده باشد .

ماده ششم سبروگیشن (جانشینی)

1. هرگاه سرمایه گذاری یک سرمایه گذار یک جانب در مقابل خطرات غیر تجارتي تحت یک سیستم قانونی بیمه گردد. هرگونه جانشینی بیمه کننده که از شرایط قرار داد بیمه ناشی گردد از جانب طرف مقابل برسمیت شناخته خواهد شد.
2. بیمه کننده نمیتواند هیچگونه حقی را به استثنای ان حقوقی که سرمایه گذار مستحق است تقاضا نماید.
3. منازعات فیما بین یکطرف و بیمه کننده برطبق توضیحات ماده (7) این قرار داد حل و فصل میشود.

ماده هفتم

رفع منازعات فیما بین یکطرف و سرمایه گذار ان طرف دیگر

1. منازعات فیما بین یکی از طرفین و یک سرمایه گذار طرف دیگر، در ارتباط سرمایه گذاری وی بصورت تحریری حاوی معلومات مفصلی توسط سرمایه گذار بطرف مقابل

- اطلاع می‌گردد. حتی الامکان ، سرمایه گذار و جانب مربوطه سعی بعمل خواهند آورد تا منازعات از طریق مذاکرات و مشوره ها با حسن نیت حل و فصل گردد.
2. هرگاه اختلافات در ظرف ششماه از تاریخ اطلایه تحریری مندرج پراگراف 1 از اینطریق رفع شده نتواند ، موضوع منازعه طبق انتخاب سرمایه گذار تفویض می‌گردد:
- (a) در صورتیکه طرفین، امضا کننده گان ICSID باشند به مرکز بین المللی حل و فصل منازعات سرمایه گذاری ICSID که توسط " کنوانسیون حل و فصل منازعات سرمایه گذاری بین دولت ها و اتباع دولتهای دیگر " تاسیس گردیده است.
- (b) یک محکمه ویژه که تحت اصول و قواعد حکمیت کمیسیون ملل متحد برای قانون بین المللی تجارت UNCITRAL ساخته شده است.
- (c) مراکز حکمیت، توافق و تشخیص قضائی اطاقهای تجارت استانبول.
- (d) کمیسیون حکمیت اطاقهای تجارت و صنایع افغان.
3. حکم داورى ، نهانی بوده و بالای تمام جوانب شامل منازعه قابل تطبیق است . هریک از طرفین مکلف است تا حکم را طبق قانون ملی خود به معرض اجرا قرار بدهد .

ماده هشتم

رفع اختلافات میان طرفین

1. طرفین با حسن نیت و روحیه همکاری ، حل و فصل مناسب و سریع هرگونه منازعه را که بین شان در ارتباط تطبیق این موافقتنامه پیدا شده باشد جستجو مینماید . بدین مناسبت طرفین موافقت خویشرا در امر اشتراک در مذاکرات مستقیم و مفید غرض برطرف سازی اختلافات ابراز میدارند . هرگاه طرفین در ظرف ششماه بعداز آغاز منازعه به اساس روشهای قبلی به توافق نرسند ، بنا بر تقاضای هریک از طرفین منازعات موضوع به محکمه خاص رفع اختلافات سه عضوی تفویض شده میتواند .
2. با رسیدن درخواست در مدت دوماه ، هریک از طرفین یک حکم " داور " را تعیین میکند این نوحکم ، حکم سومی را که تبعه دولت ثالث باشد بحیث رئیس انتخاب مینماید . در صورتیکه کدام یک از طرفین طی مدت معین موفق به تعیین حکم شده نتواند درینصورت جانب مقابل از رئیس محکمه عدالت بین المللی درخواست تعیین داور را خواهد نمود.

3. هرگاه هر دو حکم بعد از تعیین شدن خود طی مدت دوماه در امر انتخاب رئیس به توافق نرسند ، به اساس درخواست هر یک از طرفین ، رئیس از طرف رئیس محکمه عدالت بین المللی تعیین خواهد شد.

4. هرگاه در حالیکه تحت پراگراف های 2 و 3 این ماده تذکر یافته ، رئیس محکمه عدالت بین المللی از انجام عمل فوق محروم گردد و یا تبعه یکی از دو کشور باشد ، تعیین داور توسط معاون رئیس صورت میگیرد ، هر گاه اواز انجام چنین کاری محروم ساخته شود و یا تبعه یکی از طرفین باشد در انصورت حق تعیین داور به ارشد ترین عضو محکمه که تبعه هیچیک از دو کشور نباشد تعلق میگیرد.

5. دادگاه ویژه از زمان انتخاب رئیس طی مدت سه ماه روی اصول ، قواعد و سایر تدارکات این قرار داد به توافق خواهد رسید . در فقدان چنین توافقی ، محکمه خاص از رئیس محکمه عدالت بین المللی درخواست ارسال اصول و قواعد ابادر نظر داشت قواعد شناخته شده عام داورى بین المللی خواهد نمود.

6. به استثنای مواردیکه طور دیگر توافق شده باشد در ظرف هشت ماه از انتخاب رئیس ، تمام جلسات و کارهای داورى تکمیل گردیده و محکمه تصمیم خویش را در طی دوماه بعد از تاریخ آخرین تسلیمی نظریات و ختم جلسات محکمه ، هر کدام که بعد تر باشد اعلان مینماید . محکمه داورى به اکثریت به فیصله نهانی خواهد رسید.

7. مصارفیکه توسط رئیس و سایر داوران صورت میگیرد و سایر مصارف محاکمات بطور مساویانه توسط طرفین پرداخته میشود ، با وجود انهم محکمه باقضاوت خویش میتواند تصمیم بگیرد که مقدار بیشتری از مصارف از طرف یکی از طرفین پرداخته شود.

8. یک منازعه ای که به اساس پیشبینی ماده هفتم این موافقتنامه به محکمه حکمیت بین المللی دیگری تقدیم گردیده است و تا هنوز در ان محکمه قرار دارد نباید به محکمه حکمیت بین المللی پیشبینی شده در این ماده تقدیم شود ، این موضوع نمیتواند مانع تماس های مستقیم و با مفهوم طرفین گردد.

ماده نهم

انفاذ

1. هر یک از طرفین باید طرف دیگر را از اكمال طی مراحل تشریفات قانونی این موافقتنامه جهت انفاذ ان در قلمرو طرف دیگر قرارداد مطلع سازد این موافقتنامه از تاریخ هر دو مکتوب اطلاعیه نافذ میگردد و تا مدت ده سال دوام میکند ، انفاذ قرار داد می یابد مگر اینکه مطابق به پراگراف دوم این ماده خاتمه داده شود. این موافقتنامه در مورد سرمایه گذاری هائیکه در هنگام نافذ شدن ان موجود اند و سرمایه گذار یهائیکه بعد از انفاذ ان صورت میگیرد تطبیق میشود.

2. Herik az طرفین میتوانند با تقدیم یاد داشت یکساله به جانب مقابل این موافقتنامه را در ختم ده سال اولی ان و یا بعد تر از ان خاتمه بخشند.

3. این موافقتنامه میتواند توسط توافقات تحریری طرفین تعدیل شود هر تعدیلی بعد از انکه هر کدام از طرفین از اکمال طی مراحل تشریفات قانونی داخلی خویش در مورد تعدیل اطلاع داده نافذ میشود.

4. در رابطه به سرمایه گذاری هائیکه قبل از تاریخ ختم این موافقتنامه ایجاد گردیده وان سرمایه گذاری هائیکه این موافقتنامه در مورد انها قابل تطبیق است پیشبینی های تمام مواد این موافقتنامه برای ده سال دیگر بعد از تاریخ ختم ان قابل تطبیق میباشد.

از طرف نمایندگان ذیصلاح دوکشور در کابل به تاریخ 2004/6/10 به لسانهای دری، ترکی و انگلیسی در دوکاپی که هر کدام مساویانه مدار اعتبار اند ترتیب و امضا شد. در صورت بروز اختلافات متن انگلیسی مدار اعتبار میباشد.

سید مصطفی " کاظمی "
وزیر تجارت افغانستان

زکی ایرگیزن
وزیر فواید عامه ترکیه